Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 20 май 1969 йил сешанба ● № 116 (14.279). ● Баҳоси 2 тийин.

САМИМИЙ УЧРАШУВЛАР

ПХЕНЬЯН, 19 май. ТАСС махсус мухбирлари М. Яковлев билан Б. Кулаевский хабар берадилар:

Н. В. ПОДГОРНИЙНИНГ КОРЕЯ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИДА БЎЛИШИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний корейслар диёрида беш кундан бери меҳмон бўлиб турибди. 18 май кунининг биринчи ярмида Н. В. Подгорний ва бошқа расмий совет кишилари Пхеньян яқинидаги Мангендэ революцион билим юртини бориб кўришди. Бу билим юртига боришда Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлиси президиумининг Раиси Цой Ен Ген, Корея Халқ Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Ген Ду Хван ва бошқа корейс расмий кишилари ҳамроҳ бўлиб юришди.

Н. В. Подгорний ва унинг ҳамроҳлари билим юртининг тарихи, унинг дарсхоналари билан танишдилар, билим юртида тарбияланувчиларнинг намунали отиш машқларида ҳозир бўлдилар.

Фахрий меҳмонлар дафтарига Н. В. Подгорний қуйидаги сўзларни ёзиб қолдирди: «Янги жамият қуриш учун курашнинг энг жанговар ва масъулиятли участкаларида муносиб хизмат қилишга қодир бўлган, корейс халқининг социалистик ғалабаларини ва тинч меҳнатини ҳимоя қилиш манфаатларини кўзлайдиган ёш кадрларни тайёрлаб берувчи яхши мактаб бўлган Мангендэ ҳарбий билим юртини келиб кўриш бизда катта таассурот қолдирди. Билим юртининг офицер-ўқитувчилар составига ва ҳамма курсантларига янги катта муваффақиятлар тилайман».

СССРнинг Корея Халқ Демократик Республикасидаги элчиси Н. Г. Судариков СССР Олий Совети Президиуми Н. В. Подгорнийнинг Корея Халк Демократик Республикасига расмий ташрифи муносабати билан бугун кечқурун қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ким Ир Сен, Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлиси президиумининг Раиси Цой Ен Ген, Корея Халқ Демократик Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Пак Сен Чер, Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлиси президиуми Раисининг ўринбосарлари Ли Ен Хо, Пак Ден Ай ва Кан Рян Ук, министрлар, Корея Халқ армиясининг офицерлари ва генераллари, жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ҳозир бўлишди. Қабул маросимида Н. В. Подгорний ва Цой Ен Ген ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Н. В. ПОДГОРНИЙ ПХЕНЬЯНДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

ПХЕНЬЯН, 19 май. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бугун махсус самолётда Пхеньяндан жўнаб кетди. Н. В. Подгорний Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлиси Президиумининг Раиси Цой Ен Геннинг таклифига биноан 14 майдан буён расмий дўстлик визити билан Корея Халқ Демократик Республикасида меҳмон бўлиб турди.

Н. В. ПОДГОРНИЙ ВЛАДИВОСТОКДА

ВЛАДИВОСТОК, 19 май. (ТАСС). Корея Халқ Демократик Республикасидан қайтиб келаётган СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ва унинг ҳамроҳлари бугун Владивостокда тўхташди.

Шу куннинг ўзидаёқ Н. В. Подгорний Иркутскка жўнаб кетди.

БУЮК ИЛМИЙ ЖАСОРАТ

Автоматик «Венера-5» ва «Венера-6» станцияларини яратиш ва парвозини амалга оширишда қатнашган олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар, ишчиларга, барча коллективлар ва ташқилотларга

Қадрли ўртоқлар!

Бизнинг Совет Ватанимиз космосни эгаллашда яна бир буюк ғалабага эришди. 1969 йил 16 ва 17 майда космосда яна бир эксперимент муваффақиятли тугалланди—планеталараро «Венера-5» ва «Венера-6» совет станциялари Венера планетасига етиб борди.

Станцияларнинг туширувчи аппаратлари атмосферада оҳиста қўнди, илмий ўлчовларнинг кенг комплексини бажарди ва Ерга Венера планетаси тўғрисида қимматли маълумотлар берди. Инсониятни Қуёш системасининг кам тадқиқ этилган самовий жисмларидан бири тўғрисида янги маълумотлар билан бойитди.

«Венера-5» ва «Венера-6» станциялари Владимир Ильич Ленин барельефи туширилган ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Давлат герби тасвирланган вимпелларни Венера сатҳига элтиб қўйди.

«Венера-5» ва «Венера-6» совет станцияларининг ғолибона парвози автоматик космик аппаратлар ёрдамида Қуёш системасини ўрганишда олға қараб қўйилган муҳим қадамдир.

Космик фазони тадқиқ этиш йўлида Ватанимиз фани ва техникасининг бу ғалабасига бутун совет халқининг қаҳрамонларча илҳомбахш меҳнати туфайли эришилди. Бу илмий жасорат бутун мамлакатимиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ташкилотчиси, жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатининг асосчиси В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини коммунизм қурилишида янги меҳнат ғалабалари билан нишонлашга тайёрланаётган бир вақтда амалга оширилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети автоматик «Венера-5» ва «Венера-6» станцияларини яратишда, уларни учиришда ва парвозини таъминлашда қатнашган олимлар ва конструкторларнинг, инженерлар, техниклар ва ишчиларни, коллективлар ва ташкилотларни қизғин қутлайдилар.

Қаҳрамон ва бунёдкор халқ — Совет халқига шон-шарафлар!

Яшасин улуғ Ватанимиз бахт-саодати йўлида, коммунизм тантанаси йўлида эришаётган барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси—Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

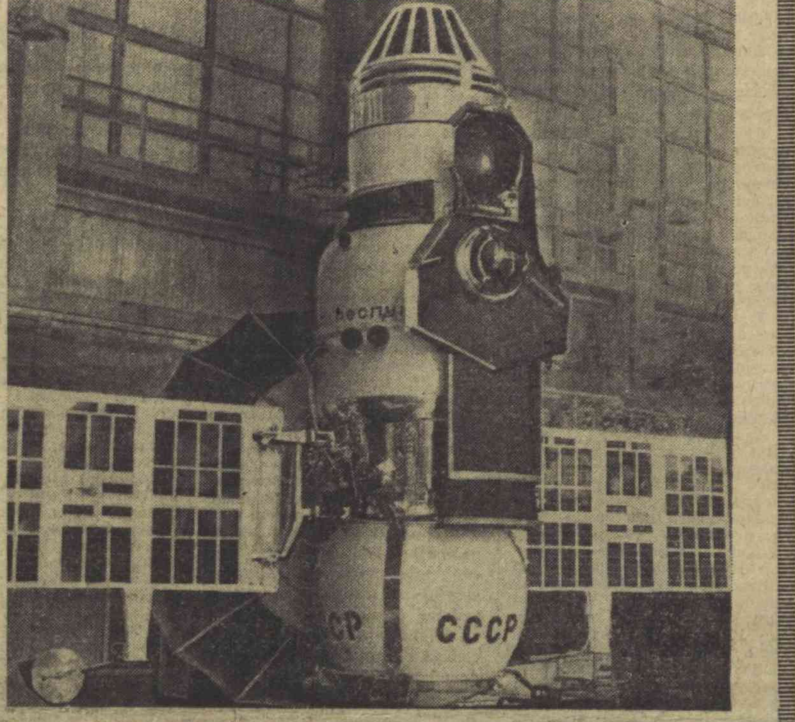

Узоқ Венерага йўл оладиган Ер Зуҳроси — Совет космик станцияларидан бирининг умумий кўриниши.

Б. Дмитриев фотоси.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига

Биз, планеталараро «Венера-5» ва «Венера-6» автомат станциясини яратишда, учиришда ва унинг парвозини амалга оширишда ҳамда илмий маълумотларни қабул қилиш ва ишлаб чиқишда қатнашган олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчилар КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига планеталараро «Венера-5» ва «Венера-6» станцияларни учиришнинг мураккаб программаси муваффақиятли бажарилганлигини маълум қиламиз.

Шу станцияларда ўрнатилган илмий аппаратлар ёрдами билан космик фазода ҳамда Венера планетаси атмосферасида юз бераётган физик процесслар тўғрисида янги қимматли маълумотлар олинди.

Владимир Ильич Ленин барельефи ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Давлат герби туширилган вимпел Венера планетасига элтиб қўйилди.

Космосни эгаллаш соҳасида Ватанимизнинг бу янги ғалабасига халқимизнинг қаҳрамонона меҳнати туфайли, жонажон Коммунистик партия ҳамда Совет ҳукумати раҳбарлигида социализм йўлида қўлга киритилган буюк ғалабалар туфайли эришилди.

Совет фани ва техникасининг бу муваффақиятини биз Коммунистик партия ташкилотчиси, Совет давлати асосчиси, бутун дунё меҳнаткашларининг йўлбошчиси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишлаймиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматини ишонтириб айтамизки, биз совет халқининг ҳамда бутун инсониятнинг бахт-саодати йўлида космик фазони янада ўзлаштириш соҳасидаги янги, мураккаб вазифаларни бажариш учун бундан кейин ҳам кучимизни аямай меҳнат қиламиз.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

ГУЛИСТОН. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). Область чорвадорлари чорва моллар туёғини кўпайтириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун курашиб, яхши натижаларни қўлга киритдилар. Давлатга 2030 тонна гўшт топширилиб, ярим йиллик план муддатидан илгари 107,4 процент адо этилди. Бунга Сирдарё, Зомин, Янгиер, Еттисой районларининг чорвадорлари катта ҳисса қўшдилар. Жиззахликлар олти ойлик план юзасидан 285 тонна ўрнига 326 тонна гўшт сотдилар. Еттисой йирик чорвадор районлардан ҳисобланади. Район меҳнаткашлари қишнинг оғир дамларини мардонавор енгиб, маҳсулот етиштиришда ҳам жонбозлик билан курашмоқдалар. Бу район давлатга 320 тонна гўшт топширди.

Гўштга топширилган қорамол ва қўйларнинг вазни мўлжалдагидан анча салмоқли бўлмоқда.

МИРЗАЧЎЛ — МАРДЛАР МАЙДОНИ

Ўзбекистон қўриғи деб ном олган азим Мирзачўл мардлар майдони бўлиб қолди. Бу ерда саҳрони забт этиш, минг-минглаб гектар унумдор ерларни ўзлаштириш ва суғориш, обод ва кўркам посёлкалари бўлган янги, гигант пахтачилик совхозлари ташкил қилиш йил сайин авж олдириляпти. Бу шарафли вазифани қалби олов, юраги «оқ олтин» ишқи билан ураётган азимкорлар амалга оширишяпти. Мирзачўлга республикамизнинг ҳамма областларидан, шунингдек бошқа қардош республикалардан келаётган чўлқуварлар тобора кўпаймоқда.

Мирзачўл районидаги Усмон Юсупов номли совхозга Андижон областидан қалб амри билан келган Иномжон Ваҳобов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари 90 гектар янги ер очиб, унга «оқ олтин» уруғи қадашди. Бу азаматлар чўл қийинчиликларини, об-ҳаво шароити ноқулай келганлиги туфайли юз берган машаққатларни енгиб, барча майдондаги уруғни текис ундириб олишди. Чигит агротехника қоидалари асосида экилган майдонларда яшил квадратлар пайдо бўлди.

Бригада аъзолари ёш ниҳолларни парвариш қилишга киришдилар. Экин қатор ораларини культивация қилиш билан бир вақтда озиқлантириб ҳам кетиляпти. Чигит ҳар йилгидан кечроқ экилган ва ундириб олинган бу йилги шароитда ғўзани эрта муддатларда сифатли культивация қилиш билан бирга озиқлантириш жуда катта аҳамиятга эга. Бу, ғўзанинг ўсиши ва ривожланишини тезлаштиради ва шу йўл билан чигит экишдаги кечикишнинг ўрни қопланади. Бригада коллективи шу мақсадни кўзлаб ишлаяпти.

Совхознинг бошқа ҳамма бўлим ва бригадаларида ҳам чигит экиш юксак уюшқоқлик билан жуда қисқа муддатда тугалланди. Экиш даврида тез-тез ёмғир ёғиб турганлиги, айрим ҳолларда иш икки-уч кунлаб тўхтаб қолганлигига қарамай, совхоз пахтакорлари 6700 гектар майдонга чигит экишни 20 иш кунида тугалладилар. Айниқса тажрибали деҳқонлар Ж. Холбеков, Е. Бердалиев ўртоқлар бошлиқ бўлимларнинг пахтакорлари ва механизаторлари экишда техниканинг қувватидан, ҳар бир қулай кун ва соатдан тўла фойдаланиб, яхши намуна кўрсатишди. Ҳозир ғўза парвариши жадал олиб борилмоқда.

Чигит экиш даврида кенг авж олган механизаторлар мусобақаси ғўза парваришига киришилган ҳозирги вақтда янада кучайди. Ҳар бир механизатор имкони борича кўпроқ майдондаги экинни тезроқ культивация қилиш ва озиқлантириш, шу тариқа ғўзанинг ривожини тезлаштириш учун ҳаракат қиляпти. Абдулла Шойимов, Ҳатамбой Мўминов, Нурулла Жунусбеков, Жўрабой Самадов каби моҳир механизаторлар чигит экиш даврида қандай жонбозлик кўрсатган бўлсалар, ғўзани парвариш қилишда ҳам шундай фидокорлик билан меҳнат қилишяпти. Улар иш суръатига қанот боғлашяпти. Айни вақтда культивация ва озиқлантиришда сифатнинг бузилишига, мурғак ниҳолларнинг шикастланишига йўл қўймаслик чораларини кўришяпти.

Совхоз пахтакорлари ва механизаторлари барча майдондаги ғўзанинг биринчи комплекс парваришини май ойининг охиригача тугаллаш ва шу тариқа бу йил янги ерларнинг ҳар гектаридан камида 20 центнердан ҳосил олиш юзасидан берилган ваъданинг устидан чиқиш мақсадида далага кун сайин кўпроқ культиваторларни олиб чиқишяпти ва тобора кўпроқ майдондаги ғўзани культивация қилишяпти ҳамда озиқлантиришяпти.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЭКИШ КУНДАЛИГИ

РЕСПУБЛИКА ОБЛАСТЛАРИДА МАККАЖЎХОРИ ВА ШОЛИ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1969 ЙИЛ 19 МАЙГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ
(гектар ҳисобида)

Областлар	Маккажўхори экиш плани	Экилган майдон	Планнинг бажарилиш проценти	Шоли экиш плани	Экилган майдон	Планнинг бажарилиш проценти
Тошкент	16731	12692	75,9	9700	1954	20,1
Сирдарё	13105	8348	63,7	5920	254	4,3
Фарғона	13573	9663	71,2	2509	506	20,2
Наманган	13564	8319	61,3	4342	711	16,4
Андижон	12872	8701	67,6	4729	1314	27,8
Самарқанд	15719	12498	79,5	1899	747	39,3
Бухоро	7439	4763	64	1000	78	7,8
Қашқадарё	8090	7626	94,3	—	—	—
Сурхондарё	8078	6081	75,3	4552	305	6,7
Хоразм	9365	4303	45,9	6490	2667	41,1
ҚҚАССР	15990	2913	18,2	16805	9268	55,2
Республика бўйича:	134526	85907	63,9	57946	17804	30,7

ПИЧАН ЎРИШ ПЕШҚАДАМЛАРИ

Пичан ўришни Бухоро областида биринчи бўлиб бошлаган Коммимех районн хўжаликларида кун сайин кўпроқ майдондаги табиий ўтлар ўриб олиняпти. Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Коммимех» совхозининг чорвадорлари ҳар куни 14-15 гектар майдондаги табиий ўтларни ўриб ва йиғиштириб олиб, фермалар яқинига ташиб келтиришяпти ва ғарамлаб қўйишяпти.

Ғиждувон районн хўжаликларида ҳам пичан ўриш оммавий тус олди. Райондаги «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари ўз ихтиёрларига ажратиб берилган техника ва транспорт воситаларидан унумли фойдаланиб, ҳар куни 19-20 тонна дағал хашак тайёрлашмоқда.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхознинг Кан О Нам бошлиқ бригадаси аъзолари 210 гектар майдонга сифатли қилиб экилган чигитни тўла ундириб олишди. Ҳозир бригада механизаторлари ғўза парваришини қизғин давом эттиришяпти, қатор ораларини культивация қилиш билан бир вақтда экинни озиқлантириб ҳам кетишяпти. Суратда: комплекс механизациялашган звено бошлиғи Жуман Эргашев ғўзани кўндалангига культивация қиляпти.

В. Литвинов фотоси.

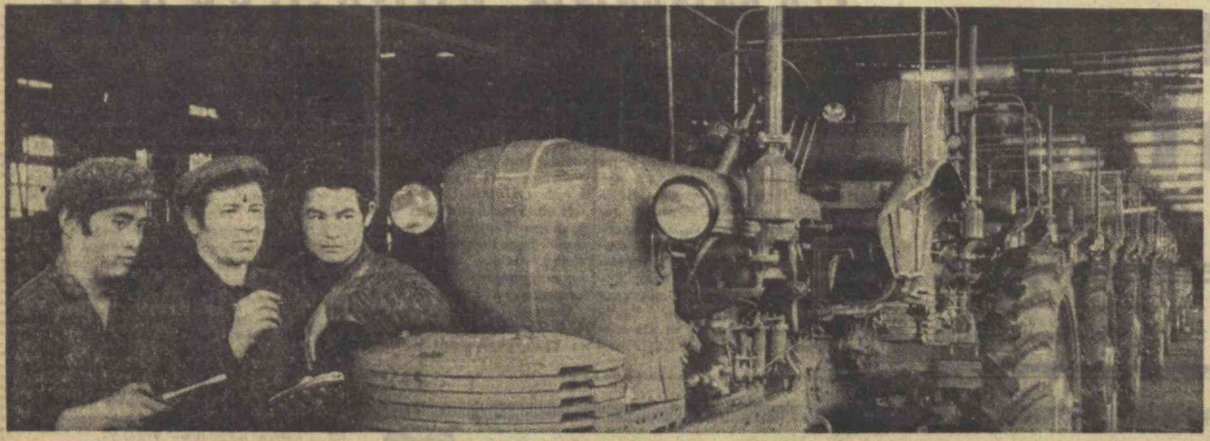

Тошкент трактор-йиғув заводининг бош конвейери. Бу ердан ҳар куни қишлоқ хўжалигимизга пахтакор деҳқонларимиз дастёри бўлган тракторлар жўнатилиб турилади. Суратда: (чапдан) слесарь пайвандчи Э. Пягай, катта мастер Ж. Йўлдошев ва слесарь пайвандчи М. Ботиров ўртоқлар. Улар смена топшириқларини муттасил 130-150 процент бажаришаётир.

И. Глауберзон фотоси.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИДА

ЛЕНИН ЛЕКТОРИЯСИ

Қўшкўпир район партия комитети корхона ва муассасаларнинг ходимлари учун Ленин лекторийси ташкил этди. Лекторий программаси бир йилга мўлжалланган бўлиб, машғулотлар В. И. Лениннинг ғоявий меросини ўрганишга бағишланади.

ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

Урганч ремонт заводи коллективи Гурлан районидаги «Қорақалпоғистон» колхозини, ёғ совун заводи ишчилари эса шу райондаги «Маданият» колхозини оталиққа олдилар. Бу корхоналар оталиқларидаги колхозларга транспорт воситалари, запас қисмлар билан, шунингдек техникани ремонт қилишда амалий ёрдам кўрсатишяпти. Ибратли ташаббус шаҳар корхоналарига кенг ёйилди.

ҚАҲРАМОНЛАРГА ОБИДА

Янгиариқ районидаги Киров номли колхозда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган жангчилар хотирасини абадийлаштириш мақсадида қишлоқнинг хушманзара жойида ёдгорлик ўрнатилди. Ёдгорликни очиш маросими қаҳрамонларни шарафлаш, жанговар анъаналарга ҳамиша содиқ бўлиш шиори остида ўтди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«Совет Ўзбекистони»
СПРАВКА БЮРОСИ

ПЕНСИОНЕР ИШЛАМОҚЧИ БЎЛСА...

«Ҳурматли редакция!

Партия ва ҳукуматимизнинг биз пенсионерларга ғамхўрлигидан беҳад миннатдормиз. Бу ғамхўрлик кундан-кунга ортиб боряпти. Лекин бу борадаги янгиликлар ҳамлага ҳам ўз вақтида етиб боравермайди. Шу сабабли пенсионерларга берилаётган янги қулайлик ва имкониятлардан хабардор этиб турсангиз.

Маматқул СУЛТОНОВ,
Гулистон районидаги «Ленинский путь» колхозининг Зарбдор қишлоғи».

Редакция пенсионерларга қилинаётган ғамхўрликлар тўғрисидаги янгиликлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилиб Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар мудирлигининг масъул ходими Аҳмад БЕКҚУЛОВГА мурожаат этди.

Совет ҳукумати ишлаётган пенсионерларнинг айримларига, давлатдан берилаётган қарилик пенсиясини тўла миқдорда, яъни иш жойидан оладиган маошини ҳисобга киритмасдан, тўлаб туришга рухсат этди.

Масалан, қурилиш ташкилотлари, монтаж ва ремонт-қурилиш ташкилотларида ишчи, мастер ва прораб бўлиб, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва қурилиш материаллари саноати корхоналарида ишчи ва мастер бўлиб ишловчи, полиграфия саноати корхоналарида ҳарф терувчи, матбаачи, муқовачи, брошюровкачи ва полиграфия ускуналарини созловчи (наладчик) бўлиб ишловчи, ғалла қабул қилиш ва донни қайта ишлаш корхоналарида ишчи бўлиб хизмат қилувчи пенсионерларга, уларнинг шу иш жойидан олиб турган иш ҳақидан қатъи назар, пенсиялари тўла миқдорда тўланади.

Почтальон, алоқа операторлари, хат ва бошқаларни ҳамда газета ва журналларни сортировка қилувчи, телеграфчи, алоқа монтёри, «Союзпечать» киоскачилари бўлиб ишловчи пенсионерларга нисбатан ҳам худди шу юқоридаги тартиб тўла жорий қилинади.

Даволаш-профилактика муассасаларининг кичик ва ўрта медицина ходимлари, шунингдек СССР Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамиятлари Союзи ташкилотларининг тарбиячи (патронаж) медицина ҳамширалари бўлиб ишловчи, СССР Давлат банки идораларининг бўлимлари, агентликлари ва шаҳар (муомала) бошқармаларининг (бўлимларининг) ва омонат кассаларининг кассири, масъул ижрочи-бухгалтери бўлиб ишловчи пенсионерларга ҳам пенсия иш ҳақини ҳисобга олмасдан, тўла миқдорда тўлаб турилади.

Матлубот кооперациясининг қишлоқ хўжалик корхоналарида, қишлоқ хўжалик ишларида қатнашаётган пенсионерларга, яна шу корхоналардаги ишчи пенсионерларга ҳам давлат пенсияси, уларнинг шу ишда олиб келаётган иш ҳақини ҳисобга олмасдан тўла миқдорда тўланади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика министрликлари ва идоралари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига ишлаётган пенсионерларга шундай имтиёзлар бериш тўғрисидаги Иттифоқ ҳукуматининг бу қарорини ижро қилиш йўлида давлатдан қарилик пенсияси олиб келаётган, меҳнатга қобилиятли пенсионерларни, зарур бўлиб қолганида, ишга жалб қилиш чораларини кўриш вазифасини топширди.

ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШИ МАСАЛАЛАРИ

ҚИШЛОҚ ҲУСНИ

Қишлоқларда шаҳарга монанд посёлкалар қурилишини жадаллаштириб юбориш шу куннинг энг муҳим вазифаси бўлиб қолди. Бундай посёлкаларда ҳар жиҳатдан тўкис уй-жой бинолари бўлади. Ана шу уйларда коммунал хизмат кўрсатишнинг ҳамма имкониятлари муҳайё қилинади. Янги типдаги посёлкаларда маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, жиҳозланган мактаблар, болалар боғчалари, маданий ва медицина хизмати кўрсатиш муассасалари ишлаб туради.

Ана шу улкан вазифалар қишлоқ қурилиши масалалари билан астойдил шуғулланишни тақозо этади. Бинокорлар ва архитекторлар, республикамиздаги барча қишлоқларнинг меҳнаткашлари шаҳарга монанд посёлкалар барпо этиш юзасидан ишлаб чиқилган лойиҳаларни ғайрат билан амалга оширмоқдалар. Бўлажак бу посёлкалар қишлоқ аҳолисининг барча эҳтиёжларини тўла қондирадиган бўлади.

Биз капитал қурилиш ишларини шундай олиб боришимиз керакки, бунинг натижасида ҳар бир колхозчи ва совхоз ишчиси оилалари алоҳида мукаммал квартираларга — уй-жой биноларига эга бўлиши лозим. Қишлоқ қурувчилари оналар ҳақида ҳам қайғуришлари зарур. Бунинг учун болалар боғчалари ва яслиларни, мактаблар ва ошхоналарни, ҳаммом ва кир ювиш хоналарини, обод дала шийпонлари ва бошқа маданий-маиший объектларни кўплаб қуриш керак. Қишлоқ жойларида ободончилик ишлари даражасини ривожлантириш учун барча имкониятлар ишга солиниши лозим. Токи, янги қуриладиган посёлкаларда водопровод тармоқлари, канализация воситалари бўлсин. Ана шулар шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутларни тобора камайтириб бораверади.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги ва «Ўзколхозстрой» бирлашмаси бинокорлик ташкилотлари кучи билангина ҳар йили 54 минг ўринли мактаблар, умумий майдони қарийб 400 минг квадрат метр уй-жой бинолари, кўплаб чорвачилик ва ишлаб чиқариш бинолари фойдаланишга топширилиб турибди. Колхоз ва совхозларда янги-янги уй-жой бинолари тикланяпти. Бу уйларнинг ўзига хос хусусияти уларнинг барча инженерлик коммуникациялари ҳамда ободончилик жиҳатлари тўкислигидадир.

Андижон, Тошкент, Самарқанд, Бухоро областларида колхозчилар учун айниқса кўплаб уй-жой бинолари қуриб беряпти. Андижон области қишлоқларида лой томлар ва пахса деворли уйлар ўрнида мукаммал, замонавий иморатлар барпо қилинмоқда. Кўплаб колхозчилар пишиқ ғиштдан ва йирик панеллардан тикланган янги уйларга кўчиб кирмоқдалар. Бундай материалларни область уйсозлик комбинати муттасил етказиб бермоқда. Қўрғонларни ажратиб турадиган деворлар ўрнига йиғма элементлар ўрнатиляпти. Кўпинча деворлар ўрнида яшил зоналар вужудга келтирилмоқда. Бундай яшил «тўсиқлар» қишлоқ қиёфасига чирой бахш этяпти.

Лекин қишлоқ қурилиши суръатлари ва қилинган ишлар ҳали ҳам КПСС XXIII съезди қарорларида кўрсатилган талаблар даражасидан орқада қолмоқда. Қишлоқ қурилишининг ҳозирги аҳволи қишлоқ хўжалигининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондиролмаяпти. Қишлоқ аҳолиси яшайдиган жойларни қайтадан қуриш ишлари бундан буён янада жадаллаштирилади. Айниқса, уй-жой қурилишини тезлаштириш лозим. Бундай уйларнинг олди ободонлаштирилган ва кўкаламзорлаштирилган бўлиши зарур.

Посёлкалар қурилиши айрим колхозларда қониқарсиз олиб борилмоқда. Бундай посёлкалар бир хил. Архитектура жиҳатидан кўримсиз жиҳозланган. Бу ҳол кўпинча қўлланилаётган типовой лойиҳаларнинг ниҳоятда чекланганлиги, планлаштирилиши ноқулайлиги, архитектура жиҳатидан тугалланмаганлиги, кўримсизлиги натижасида юз бермоқда. Лойиҳага хилоф равишда объектлар тиклаш фактларига ҳам кўп дуч келиш мумкин. Колхоз посёлкаларини зоналаштиришга ҳамиша ҳам амал қилиняпти, деб бўлмайди. Оқибатда хўжалик бинолари жамоат бинолари, мактаблар ва мактабгача болалар муассасалари билан жуда яқин қилиб қуриляпти.

Колхоз посёлкалари территорияларида ободонлаштириш ишларига кам аҳамият бериляпти. Пиёдалар юрадиган йўллар ва хиёбонлар қуришга эътибор қилинмаётир. Уй-жой бинолари яқинида хўжалик бинолари қурилмаяпти. Республиканинг барча областларидаги ўнлаб колхозларда уй-жой, маданий-маиший объектлар, мактаблар ва болалар боғчалари ҳамда яслилари қурилиши авж олдириб юборилган бўлса ҳам уларни ободонлаштириш топшириқлари бажарилмай қолмоқда.

Кўплаб асфальт йўллар, хиёбонлар қурилиши учун катта имкониятлар бор. Деворлар ўрнига ўсимликлардан тўсиқлар барпо қилиш мақсадга мувофиқ. Уйлар олдида боғлар ва гулзорлар барпо қилиш керак. Пиёдалар юрадиган йўллар ва йўлкалар қуришда 50x50 сантиметр ҳажмдаги бетон плиталардан фойдаланиш мумкин. Бундай плиталар «Ўзколхозстрой» полигонларида ихтисослаштирилган тартибда ишлаб чиқарилмоқда. Кўкаламзорлаштирилган зоналар, дам олиш хиёбонлари қурилиши ҳам катта бир комплекс сифатида қаралиши керак. Қишлоқ қурилиши соҳасидаги шу ва бошқа камчиликлар Ўзбекистон ССР Олий Советининг 1965 йил май ойида бўлиб ўтган сессиясида ҳам алоҳида таъкидланган эди.

Сессия қарорларининг ижроси текшириб кўрилганда, ҳали кўп камчиликлар борлиги аниқланди. Бу ҳол инженерлик хизматининг диққат-эътиборини тортиши зарур деб ҳисоблаймиз. Қурилиш ишларини олиб бориш интизомига риоя қилиш ва талабчанлик йўли билангина қишлоқ қурилиши соҳасидаги камчиликлардан ва ноўрин харажатлардан халос бўлиш мумкин. Лекин архитекторларнинг район звеноси ҳали мутахассислар билан тўла таъминланмаган. Ваҳолонки, қишлоқларда архитектура-қурилиш назорати пухта эмас. Бу ўринда қурилиш ишлари устидан лойиҳалаш ташкилотларининг алоҳида назорати ўрнатилмаганлигини ҳам таъкидлаб ўтиш зарур.

«Ўзгипрозем» ва «Ўзгипросельстрой» лойиҳалаш институтлари, уларнинг областлардаги филиалларида малакали кадрлар ва моҳир архитекторлар бор. Уларнинг куч ва билимидан колхоз ҳамда совхоз посёлкалари қурилишларида авторлик назоратини йўлга қўйишда фойдаланиш учун ҳамма имкониятлар бор. Қурилиш ишлари кенг йўлга қўйилган колхоз ва совхозларда авторлар назоратини кучайтириш айниқса муҳимдир. Бундай назорат қурилиш-монтаж ишларини тезлаштириш ва бинокорлик ишлари сифатини яхшилашда ижобий роль ўйнабгина қолмасдан, хўжалик раҳбарлари ҳамда қишлоқ жамоатчилиги учун катта бир тажриба мактаби вазифасини ҳам ўтайди.

Яқин вақтлар ичида лойиҳалаш институтларининг қишлоқ билан алоқасини мустаҳкамлаш учун бир қатор тадбирлар амалга оширилади. Жумладан, қишлоқ қурилишлари учун лойиҳа тайёрлаб берувчи институтлар архитекторлари алоҳида колхозлар ва совхозларга бириктириб қўйилади. Бу иш қишлоқ қурилиши устидан назоратни кучайтириш мақсадида қилинади. Бундай назорат мунтазам олиб борилиши, энг муҳими, назорат натижалари муҳокама қилиб турилишига эришилиши керак.

Бизнингча, архитекторлар группалари колхоз ва совхозлардаги қурилиш ишлари аҳволи билан тўла танишиб боришлари учун вақти-вақти билан жойларга юбориб турилгани маъқул. Бундай группаларнинг докладлари ва фикр-мулоҳазалари Архитекторлар союзининг секция йиғилишларида қурувчилар, лойиҳачилар, лойиҳа авторлари, ҳатто колхоз, совхоз ва район раҳбарларининг иштирокида муҳокама қилиб турилиши фойдали бўларди.

Бундай баобрў йиғилишларда айтилган мулоҳаза ва таклифлар муайян колхоз-совхоздаги қурилиш ишларининг аҳволини яхшилабгина қолмасдан, бошқалар учун ҳам ибратли бўлиши табиий.

Ўзбекистон архитекторлари қишлоқ қурилиши соҳасидаги тажрибаларни кенг оммалаштирган ҳолда, аҳоли яшайдиган пунктларда қурилиш ва ободонлаштириш масалалари билан астойдил шуғулланишлари, қишлоқ қурилиши масалаларини ҳал қилиш учун бутун куч, тажриба ва билимларини аямасликларига ишончимиз комил. Шу йўл билан улар республика қишлоқларидаги колхоз ва совхоз посёлкаларининг кўркам ва тўкис бўлишига муносиб ҳисса қўшавередилар.

И. ЗЕМСКИЙ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қурилиш бўлимининг мудири.

ДЕПУТАТ МИНБАРИ

ЁДГОРЛИКЛАР — ХАЛҚ БОЙЛИГИ

Маданиятимиз дурдонаси ҳисобланган ёдгорликлар ҳақида сўз борганда қадимий ва навқирон Самарқандни эслаймиз. Ҳозирги пайтда мўйсафид Самарқанднинг меҳригиёси марокли достон сингари тиллардан-тилларга, диллардан-дилларга кўчиб юрибди. Бу бечиз эмас, албатта. Йигирма беш аср юзини кўрган Самарқанд бизнинг ифтихоримиздир. Самарқанд қучоғида ажойиб симмолар туғилди, ўсди, улғайди, воёга етиб жаҳон фани ва маданияти хазинасига улкан ҳисса қўшди. Самарқанд XV аср — Улуғбек даврида айниқса шуҳрат қозонди, жаҳоннинг илмий марказларидан бирига айланди. Олимларнинг шуҳрати Шарқ мамлакатларига ёйилди.

Совет ҳокимияти йилларида қадимий Самарқанд янада яшнаб гуллади. Ўтмишдаги шоир ва адиблар айтганидек, «қадимий Шарқнинг жаннати» ҳозирги вақтда фан, маданият ва олий ўқув юртлари шаҳри бўлиб қолди.

Ленин орденли областимизнинг барча меҳнаткашлари ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар, студентлар, ўқувчилар шаҳар юбилейига зўр тайёргарлик кўрмоқдалар. Шаҳримиз бағри чиройли иморатлар, ажойиб майдонлар, кенг, бежирим кўчалар билан зийнатланмоқда. Биз меҳмонларга фахрланиб кўрсатишга арзийдиган жавоҳирларга эгамиз.

Юбилей муносабати билан шаҳар территориясида ва областимизда тарихий ёдгорлик намуналаридан 108 таси рўйхатга олинди. Янгиларини излаб топиш давом этмоқда. Маълумки, республикамиз ҳукумати ва партия ташкилоти архитектура ва археология ёдгорликларини асраш, тиклашга катта эътибор бериб келмоқда. Шу мақсадда кўп миқдорда маблағлар ажратмоқда. Чунончи, 1967 йилда Самарқанд ёдгорликларини тиклаш ишларига 260 минг сўм ажратилган бўлса, 1968 йилда бу рақам қарийб уч баравар кўп — 640 минг сўмни ташкил этди. Бу йил эса яна ҳам кўпроқ маблағ ажратилди.

Шаҳарнинг кўксида қад кўтариб турган Регистон ансамблида катта рестазрация ишлари қилинди. Шердор мадрасасининг бўёқлари қайтадан тикланди. Улуғбек мадрасаси ҳам кўп йиллардан бери тикланмоқда. Атрофлари ковланиб, қадимги пойдевори очилди, ташқи кўриниши худди аслидагидек тузатилди.

Область ижроия комитети мажлисларидан бирида Самарқанднинг 2500 йиллик юбилейига тайёргарлик кўришнинг боришини муҳокама қилиб, юбилейгача асосий ёдгорликлар бўлмиш Улуғбек, Тиллақори мадрасаларини, Бибихоним масжидини, Шоҳи Зинда ансамблини, Улуғбек расадхонасини ва Гўри Амир мақбараларини қайта тиклаш тадбирларини белгилаган эди. Шундан кейин анча ишлар бажарилди. Гўр Амир мақбараси, Регистон, Шоҳи Зинда ансамблларини қайта тиклашда оталиқ ташкилотлари ташаббускорлик кўрсатмоқдалар.

Жамиятимиз ёрдами билан жойларда 265 ўлкашунослик тўгараклари. Самарқанд юбилейига бағишланган фотокўргазмалар ташкил этилди. 1968 йилда область жамиятимиз Самарқанд шаҳар меҳнаткашларини шаҳардаги ёдгорликлар билан яқиндан таништириш учун «Тарихий ва маданий ёдгорликлар» кўргазмасини очди.

Самарқанднинг 2500 йиллиги олдидан шаҳарда Улуғ Ватан урушининг қаҳрамонларига бағишланган бўлажак ёдгорлик тошини ўрнатиш маросими бўлди. Ёдгорликларни муҳофаза қилиш ва сақлаш область жамиятининг актив иштирокида Булунғур районидаги Жданов номли, Иштихон районидаги «Халқобод» ва Нарпай районидаги «Правда» колхозларининг марказий қишлоқларида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган қаҳрамон жангчилар хотирасига ёдгорликлар ўрнатилди. Шундай ёдгорликлар областимизнинг яна бир қанча колхозлари ва совхозларида ҳам ўрнатилди.

Тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш область жамияти жойларда икки йилдан бери қизғин иш олиб бормоқда. Жамиятнинг область ва шаҳар ташкилотлари Самарқанднинг юбилейи муносабати билан аниқ тадбирларни, юбилей олди қилинадиган ишларни белгилаб олганлар. Тарихий юбилей маданий ҳаётимизда улкан воқеа бўлади. Бунга муносиб туҳфалар ҳозирлашимиз лозим. Юбилей олдидан шаҳардаги асосий ёдгорликлар қайтадан тикланиши лозим. Лекин бу соҳадаги ишларимиз қониқарли олиб бориляпти деб бўлмайди. Моддий маданиятнинг жуда яхши сақланиб қолган ажойиб ёдгорликлари ҳисобланган Гўри Амир мақбараси, Регистон ва Шоҳи Зинда ансамблларини қайта тиклаш ишлари суст бораётир. Ўтган йили шундай камчиликлар кўплаб давом этгани натижасида ёдгорликларни тиклашга ажратилган маблағдан 85 минг сўми фойдаланилмай қолди. Бу ерда шуни ҳам айтиш керакки, Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ҳузуридаги Моддий-маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш бош бошқармаси Самарқанд шаҳридаги ноёб ёдгорликларни қайта тиклаш билан етарли қизиқмаяпти.

—

Ёдгорликларни сақлаш, муҳофаза қилиш — умумхалқ иши. Ҳар бир тарихий ва маданий ёдгорликни кўз қорачиғидай асрашимиз зарур.

О. МАҲМУДОВ,
меҳнаткашлар депутатлари Самарқанд область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, тарихий ва маданий ёдгорликларни сақлаш область жамиятининг раиси.

ЎЗБЕКИСТОН ОЛИМЛАРИ МЕКСИКАДАГИ КОНГРЕССДАН ҚАЙТДИЛАР

Ирригация ва дренажга бағишланиб, Мексикада ўтказилган VII халқаро конгрессда қатнашган олимлар ва мутахассислар группаси Ўзбекистонга қайтиб келди. Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институтининг директори, техника фанлари кандидати Ф. Нажимов шу анжуманнинг иши тўғрисида ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни гапириб берди.

— Конгрессда Совет Иттифоқидан 25 кишилик катта делегация қатнашди. Мамлакатимизда ерларни суғориш борасида қилинаётган ишларнинг улкан программаси тўғрисида СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрининг биринчи ўринбосари К. Шубладзе доклад қилди. Ўзбекистонда ирригация ва мелиорациянинг ривожлантирилиши тўғрисида тажрибаларимизни айтиб бериш учун бизга катта имконият туғдирилди. Республикамиздаги сув хўжалиги қурилишига конгрессда бешта доклад бағишланди.

Мирзачўлни комплекс равишда ўзгартириш қандай бораётганлигини, у ерда катта-катта каналлар қурилганлигини, замонавий ирригация системалари ёрдамида бу чўлда бир неча ўн минг гектар ерлар суғорилганлигини, обод посёлкалар қурилганлигини, конгресс қатнашчилари қилинган докладлардан билиб олишди. «Голодностепстрой»нинг бош инженери В. Духовний шу темада доклад қилди. «Каршистрой» бошлиғи Х. Шоғазатов янги ерларнинг ўзлаштирилишини, «Ўзгипроводхоз» лойиҳалаш институтининг директори Б. Қодиров эса Амударё ҳавзасининг сув ресурсларидан фойдаланиш қандай бораётганлигини айтиб беришди.

«Средазгипроводхлопок» институтининг лойиҳалари асосида Ўрта Осиё республикаларида, шунингдек чет элларда катта-катта гидротехника иншоотлари қурилган. Шу ишлар тўғрисида институт бош инженерининг ўринбосари В. Антонов конгрессда гапириб берди. (ЎзТАГ).

ТЕХНИКА КЎРИК-КОНКУРСИ

Фан ва техникамиз кун сайин тараққий этмоқда. Янгидан-янги ихтиро ва кашфиётлар яратилмоқда. Илмий ташкилотлар тармоғи ҳам кенгайиб бормоқда. Бу, илмий ташкилотларни ихтисослаштириш ва халқ хўжалиги ривожланишини тезлаштиради.

Республикамиз инженер-техник ходимларининг илмий-техника тараққиёти янгиликларидан мунтазам хабардор бўлиб туришларида Ўзбекистон ССР Давлат план комитетининг Илмий-техника ахбороти ва тарғиботи институти катта ишлар қилаётир. Кўплаб рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий қилинмоқда, оғир иш жараёнлари механизациялаштирилмоқда, давлатнинг миллионлаб маблағи тежаб қолинмоқда.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига илмий ходимлар, конструкторлар ва илмий-техника жамоатчилигини фан-техника ютуқлари ва илғор тажрибаларни кенг ёйишни тубдан яхшилаш ишига жалб қилиш мақсадида Ўзбекистон ССР Давлат план комитети, илмий-техника жамияти республика Совети, Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг республика Совети Ўзбекистон ССР илмий-техника ахбороти ва тарғиботи хизматининг республика кўрик-конкурсини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Кўрик-конкурс илмий-техника ахбороти ва тарғиботи хизматини янада яхшилаш, фан-техника ютуқлари ҳамда илғор ишлаб чиқариш тажрибасини халқ хўжалигига жорий қилишни тезлатишга ёрдам беради.

Кўрик-конкурс 1970 йилнинг март ойигача давом этади. У икки босқичдан иборат: биринчиси 1969 йил ноябрь ойигача, иккинчиси ноябрь ойидан 1970 йилнинг март ойигача давом этади. Ҳар қайси босқич охирида ғолиблар аниқланиб пул ва республика илмий-техника жамияти ва Бутуниттифоқ рационализаторлар ва ихтирочилар жамиятининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланади.

Н ОТАБОЕВ,
Ўзбекистон ССР илмий-техника ахбороти ва тарғиботи хизмати республика кўрик-конкурси жюрисининг аъзоси.

ЖАЖЖИ ЎҒИЛ-ҚИЗЛАРГА

«Октябрь» массиви Тошкентнинг кейинги икки йилда бунёд этилган обод манзилларидандир. Бир неча минг аҳоли яшаётган бу жойда меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатадиган жамоат бинолари кўплаб қад кўтармоқда. Бир неча километрли трамвай йўли ёткизилди. Шифохона, ўрта мактаб, магазин, кинотеатр барпо этилди. Яқинда Лочин кўчасида 300 ўринли икки қаватли боғча-ясли фойдаланишга топширилди.

— Жажжи ўғил-қизларимизнинг яйраб-яшнаб соғлом ўсишлари учун ҳамма нарса бор, — дейди боғча мудираси, республика халқ маорифи аълочиси Одила Шокирова, — ўйинчоқнинг ўзига икки минг сўм сарф этдик. 65 минг сўмлик турли ашёлар, 24 тарбиячи, ўнлаб ходимлар «Ҳаёт гуллари» хизматида.

Бу боғча массивдаги учинчи янги типдаги болалар муассасасидир.

М. МИРШАРОПОВ.

Валентина Ткаченко бундан уч йил бурун қардош Украина қурувчилари билан янги Тошкент қурилишига отланиб, ҳамшаҳарларимиз учун бунёд этилган уй-жой қурилишларида муносиб меҳнат қилди. У шу кунларда Ленин кўчаси қанотида қурилаётган кўп қаватли уй-жой биноларини барпо этишда кўпчиликка ибрат кўрсатиб тер тўкаётир. Суратда: В. Ткаченко.

И. Глауберзон фотоси.

САҲНА ЗАҲМАТКАШЛАРИ

Яқинда Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, республика Театр жамияти ва Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театри шу театрнинг кекса ходимлари Б. Сафоев, Р. Саъдуллаев, А. Фрейлехман, Ф. Ройтман, В. Каралетянцларнинг ярим асрлик юбилей кечаларини ўтказди. Ёш томошабинлар театрининг директори Г. Ғуломова юбилярларни ижодий коллектив номидан қизғин табриклади.

К. НАСРИДДИНОВА.

КОСМОНАВТИКАМИЗНИНГ ЯНГИ ҒАЛАБАСИ

ВЕНЕРАДА УЧИНЧИ СОВЕТ ВИМПЕЛИ

1969 йил 16 май куни «Венера-5» Совет планетлараро автомат станцияси Венера планетасига етиб борди. Иккинчи космик тезлик билан планета атмосферасига кириб борган станциядан тушириладиган аппарат—илмий лаборатория ажратилди. Венера атмосферасида аэродинамик тормозланишдан сўнг автомат тарзда парашют системаси ишга солиниб, аппаратнинг атмосферада равон пасайиб боришини таъминлади. Илмий лаборатория туширилаётган чоғда турли илмий аппаратлар ёрдамида планета атмосфераси кенг кўламда илмий тадқиқ этилди—унинг босими, температураси, химиявий состави ўлчанди. Илмий маълумотлар радио-телеметрик системалар ёрдамида Ерга бетўхтов равишда юбориб турилди. Туширилувчи аппарат тадқиқотлар комплексини бажо келтиргач, Совет Иттифоқининг давлат герби тасвири туширилган учинчи вимпелни Венерага етказди. Бу парвоз Совет космонавтикасининг катта ютуғидир.

Совет Иттифоқида Қуёш системаси планеталарини ўрганиш умумий космик тадқиқотлар программасига мувофиқ амалга оширилмоқда, бу программа изчиллик билан планли равишда бажарилмоқда. Мазкур тадқиқотлар 1961 йил 12 февраль куни учирилган «Венера-1» планеталараро автомат станциясининг парвози билан бошлаб юборилди ва у Қуёш системасига қарашли планетага юборилган биринчи тадқиқот аппарати бўлди. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқида Венера, Марс планеталари ва олис планеталараро фазони ўрганиш мақсадида саккиз космик планеталараро рейс амалга оширилди.

Мазкур рейсларда кенг илмий тадқиқотлар ўтказилди, парвозни бошқарувчи динамик операциялар чиниқтирилди, станция ичидаги турли системалар ва аппаратларни чиниқтириш амалга оширилди. Давомати бир неча ойгача борадиган планеталараро рейслар станция ичидаги аппаратларнинг пухталигига алоҳида юқори талаблар қўяди. Бундай парвозларнинг ўзига хос хусусияти шундаки, улар астрономик учирилиш пайти билан белгиланувчи қатъий муайян вақт моментларида амалга оширилади. Бу даврлар ер билан текширилувчи планетанинг бир-бирларига нисбатан жойлашишига боғлиқ бўлиб Венера сари парвоз қилинганда 19,5 ойга баравардир.

Астрономик шароитларга боғлиқ бўлган бундай учиришлар имкониятининг оз бўлиши Ер атрофи космик фазосида амалга оширилаётгани сингари мунтазам илмий тадқиқотлар ўтказиб туришга имкон бермайди. Ҳолбуки, ҳар бир шундай парвознинг илмий жиҳатдан ҳам, техника жиҳатидан ҳам жуда катта қиммати бор. Шунинг учун ҳам планеталараро эксперимент натижаларини бутун дунё олимлари сабрсизлик билан кутаётганлари бежиз эмас. Боя айтганларимиз «сирли планета» — Венерага айниқса кўпроқ тааллуқлидир. Ерга энг яқин турган бу планета унга шу қадар ўхшашки, кўпинча уларни эгизак планеталар деб ҳам айтишади. Аммо шундай бўлсада, Қуёш системасидаги (энг олисларидан ташқари) тадқиқ этиш учун энг қийини шу планета бўлиб чиқди. Планета юзини доимо қоплаб турган қалин-қалин булутлар унинг бетини кузатишда ҳатто энг такомиллашган оптик воситалардан фойдаланганингизда ҳам жуда катта қийинчилик туғдиради.

Ҳозирги вақтда илм-фан ихтиёрида Ер атмосфераси чегарасидан ташқарига чиқарилувчи спектрометрлар, радиолакация ва радиоастрономия воситалари сингари қудратли тадқиқот воситалари бор. Ҳозирги пайтда олимлар ишлаётган янги метод ва принциплар Венерани ўрганишда булут ғовини кўп жиҳатдан енгиб ўтишга имкон берди. Бу тадқиқотлар жуда кўп маълумотлар берди, жумладан Венеранинг айланиш йўналиши Ернинг айланиш йўналишига тескари эканлигини билдирди.

Янги тадқиқот асбоби—космик аппаратлар пайдо бўлиши билан планеталараро фазони ва планеталарни тўғридан-тўғри ўрганиш даври бошланди. Венеранинг автомат «тадқиқотчилари» оиласида энди олтита станция бор.

Планеталарни ўрганишдаги Совет программасининг бир мақсадга қаратилганлигини, унинг изчиллигини Венера мисолида ёрқин кўришимиз мумкин. «Венера-1» станцияси планета районидан чиқиб ўтиб ўз илмий миссиясини бажарди. Парвоз чоғида илмий тадқиқотлар ўтказилди, техник системалар чиниқтирилди. 1965 йил 12 ва 16 ноябрь кунлари «Венера-2» ва «Венера-3» станцияларининг учирилиши ундан мураккаброқ вазифаларни ҳал қилди. Биринчидан икки планеталараро станция биринчи марта кетма-кет учирилиб, улар парвоз трассасида тадқиқотларни бир маҳалда ўтказиб борди. Иккинчидан «Венера-3» станциясининг парвозида биринчи марта космонавтиканинг принципиал масаласи ҳал қилинди—Ер—Венера трассаси бўйича парвоз амалга оширилди. «Венера-3» станцияси СССР давлат герби тасвирланган вимпелни планетага етказди. «Венера-4» Совет планеталараро автомат станцияси Венерани ўрганишда янги муҳим босқич бўлди. Станция планетага етиб борган ва унинг атмосферасида бевосита илмий тадқиқотлар ўтказиб оҳиста тушиб борган 1967 йил 18 октябрь куни Венерани тадқиқ этиш кўп асрлик тарихида ҳақиқатда ҳам бурилиш ясаган ва кўп асосий маълумотлар келтирган пайт деб ҳисобланиши мумкин. Совет Иттифоқидан учирилган планеталараро станциясида ўрнатилган илмий асбобларнинг Венера планетаси атмосфераси билан бевосита алоқа қилиб туриши бевосита тадқиқотлар ўтказилиши ҳамда олинган натижаларни неча ўн миллион километр масофадан туриб, Ерга юборилиши — инсон тафаккурининг чинакам тантанаси, мамлакатимиз юксак техника даражасининг далили бўлди. Ўтказилган тадқиқотлар планета атмосферасининг асосий физик-химик характеристикаларини белгилаш ва унинг моделини қуришга имкон берди.

1969 йилнинг 5 ва 10 январь кунлари учирилган «Венера-5» ва «Венера-6» космик станцияларининг ҳозирги парвози Венерани тадқиқ этиш программасининг мантиқий давомидир.

Илм фанда тез-тез бўлиб турганидек, бир хил вазифаларнинг ҳал этилиши кун тартибига янги проблемаларни, янги масалаларни қўяди.

Шунинг учун ҳам планета атмосфераси тўғрисида янги маълумотларни олиш, илгари ўлчанган характеристикаларни аниқлаш мақсадларида мана шу парвозлар амалга оширилди. Бу п а р в о з л а р «Венера-4» станцияси бошлаб берган планета тадқиқотини давом эттирмоқда. Ҳар икки станция ичидаги илмий ва ўлчов аппаратлар состави кенгайтирилди. Қуёш активлиги кўтарилиши кузатилаётган айниқса ҳозирги пайтда планеталараро фазода парвоз трассалари бўйлаб ўтказилаётган тадқиқотларнинг фан учун аҳамияти каттадир.

Бирданига иккала станцияда ўтказилувчи илмий тадқиқотларнинг бир пайтда қилинганлиги принципиал муҳим фактордир. Илмий экспериментнинг шу тахлитда қўйилиши уларнинг бир-бирларини ўзаро тўлдириб боришларига имкон беради. «Венера-5» станцияси Венера атмосферасига равон тушиб бориб, атмосфера характеристикаларини комплекс тадқиқ этар экан ўз илмий миссиясини бажариб бўлди. Унинг кўп ой мобайнида биргалашиб қилинган парвози чоғидаги йўлдоши—«Венера-6» станцияси ҳозир планетага етиб борди.

А. КАРИЦКИЙ,
инженер.
(ТАСС).

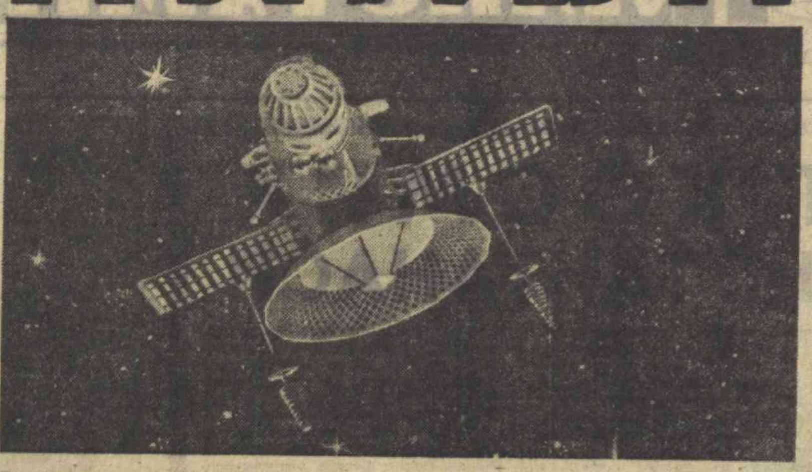

Планеталараро автоматик станциянинг макети.

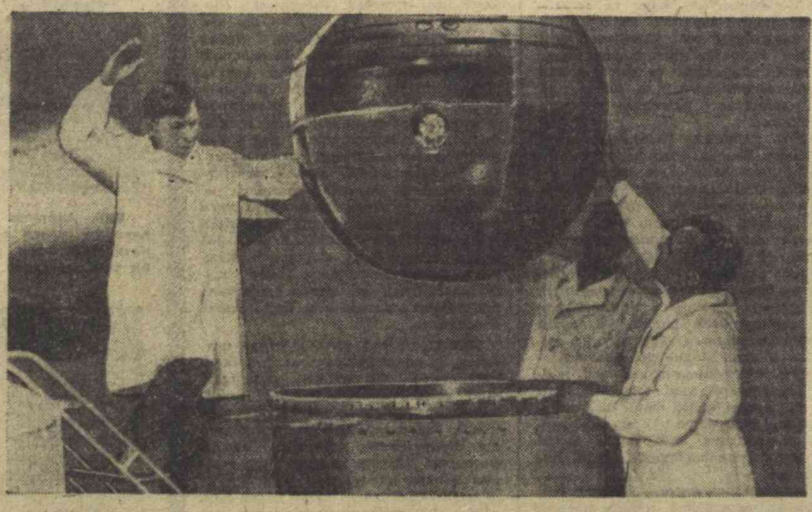

Туширилувчи аппаратни синаш пайти.

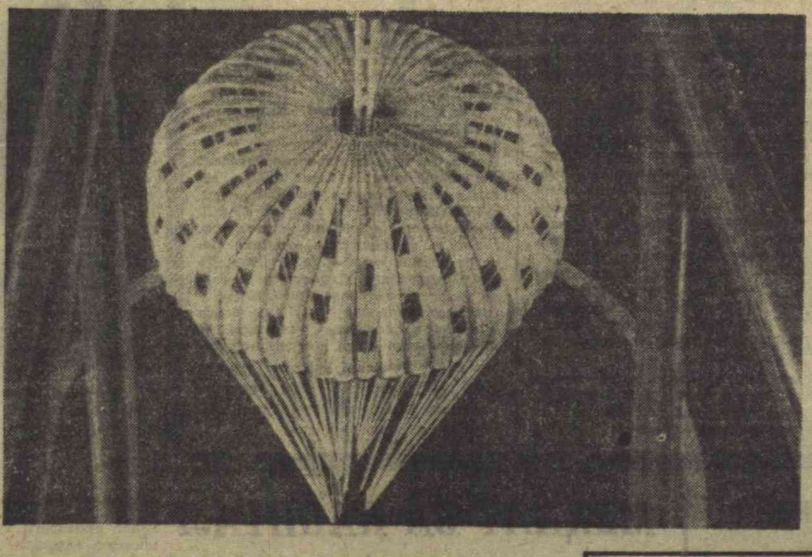

Туширилувчи аппарат парашют системаси синаб кўрилмоқда.

Марказий илмий фильмлар студияси олган «Ҳужум давом этмоқда» ҳужжатли фильмдан олинган кадрлар.

ГЕОЛОГЛАРГА ҲАМ ИШ ТОПИЛАДИ

Планетамизнинг энг яқин космик қўшниси — Венера шу кеча-кундузда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясидаги барча ихтисосдаги олимларнинг диққат марказида турибди. Республика фанлар академияси геология ва геофизика институти директори, Ленин мукофоти лауреати Иброҳим Ҳамробоев ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Ватанимиз космик техникаси яратувчиларини буюк ғалаба — «Венера-5» ва «Венера-6» автоматик станцияларини яратишлари билан муборакбод этаман. Бу космик станцияларнинг муваффақиятли учирилиши биз, геологларда самовий жисмларни текшириш соҳасида ҳам тадқиқот ишларимизни ривожлантириш умидларини кучайтиради. Албатта, даставвал бу ишларни автоматлар бажаради. Кейинроқ эса яқинроқдаги сайёраларга бошқа мутахассис олимлар билан бирга геологлар қўниб иш кўрадилар.

Бизнинг космик қўшниларимизнинг, жумладан, Венеранинг тузилишини ўрганиш кишиларга самовий жисм сифатида Ернинг ривожланиш тарихини яхшироқ тушунишга ёрдам беради. Чиқарилган хулосалар Ернинг ички тузилишини яхшироқ тасаввур қилиш имконини беради. Ер бағрини янада тадқиқ қилиш учун кўмаклашади. Биз геологлар Ерда тўплаган билимларимиздан қуёш системасининг бошқа планеталарини ўзлаштириш учун ҳам фойдаланиладиган вақт келишини орзу қилмоқдамиз. Бу минераллардан сув, кислород ва экспедиция учун зарур бўладиган бошқа моддаларни олиш орзусидир.

Қўшни планеталарда нодир фойдали қазилма конлари, жумладан, олмос конларини кўплаб топиш мумкинлиги турган гап. Планеталараро учишлар авж олиши билан ана шу фойдали қазилмаларни топиш ва уларни ерга олиб келиш тўла равишда рентабелли бўлиб қолади. Эндиликда инсоният улкан кашфиётлар бўсағасида турибди. Совет автоматик станцияларининг «тонг юлдузлари» сари қилган кейинги парвози яратиб берган истиқболлардан беҳад қувонасан киши.

БИР ПЛАНЕТАДА ИККИ СТАНЦИЯ

КООРДИНАЦИЯ-ҲИСОБЛАШ МАРКАЗИДАН РЕПОРТАЖ

...Эндигина тонг отиб келаётган бўлса ҳам, аммо космик навигаторлар мураккаб ва масъулиятли вазифани бажариб бўлишди: ҳозиргина ўтказилган алоқа сеанси натижасида «Венера-6» станциясининг траекториясини ўтказиб унинг траектория бўйлаб қилаётган ҳаракати ҳақиқатда қандай эканлигини станция Венера атмосферасига қаерда ва қай пайтда бориб киришини аниқладилар.

«Венера-6» станциясининг учишини олис алоқа космик станциясининг маркази — координация-ҳисоблаш маркази билан ҳамжиҳат бўлиб ишлаб бошқариб туради. Тўхтовсиз олиниб турган жуда кўп маълумотлар махсус алоқа линиялари орқали координация-ҳисоблаш марказига юборилаверади, бу маълумотлар у ерда ишланиб, анализ қилиниб, системага солинади.

«Венера-6»нинг космик сафари поёнига етаётган бугунги тонг пайтида экранда: «Планетага яқинлашиш сеанси. Ҳисоблаш маълумотлари» деган ёзув пайдо бўлди.

...Станциянинг Венера атмосферасига кириб боришига салкам икки соат қолди. Шу пайтда планетага яқинлашиш сеанси бошланди, сеанс бошланганида станция планета юзасидан 55 минг километр чамаси берида эди.

Олдиндан ҳисоблаб белгилаб қўйилган вақтда олис космик алоқа марказининг бошқарув пунктида чексиз Коинотга радио команда сигнали юборилди. Бу сигнал «Венера-6»га етиб бориб, унинг вақтни кўрсатувчи программа қурилмасини ишга туширади. Электр магнит тўлқинлар станцияга етиб боргунча 70 миллион километр чамаси йўл босиши керак. Мана 1 минут ўтди... икки, беш... ниҳоят, жавоб сигнали олинди. Радио тўлқинларнинг станцияга етиб бориб, ундан Ерга жавоб олиб келиши учун саккиз минут вақт кетди.

Илмий аппаратнинг ва станциядаги ҳамма системаларнинг иши вақтни кўрсатувчи программа аппарати ёрдамида автоматик тарзда бошқарилиб туради. Сеанснинг биринчи минутларида Ердаги аппаратлар траекторияни ўлчаш маълумотларини қабул қилади, сўнгра телеметрик ахборотни қабул қилиш бошланади.

«Ақлли» илмий асбоблар планета атрофидаги фазода ўлчовлар ўтказади. Борт системаларининг қандай ишлаётганлиги тўғрисидаги маълумотлар аниқланади. Бу системалар яхши, аниқ ва нуқсонсиз ишлаб турганлиги маълум бўлади.

Вақтни кўрсатувчи программа аппарати астроориентация системасига параболик антеннани Ерга томон бура бошлаш тўғрисида «буйруқ» юборади. Астроориентация системасининг асосий элементлари: оптик датчиклардан, гироскопик асбоблардан, мантиқий қурилмалардан ва бошқарувчи газли реактив микродвигателлардан иборат.

Қуёш датчиги Қуёшни қидириб, уни Қуёш трубкасининг кўриш марказига «тўғрилаб» қўяди. Сўнгра датчик «Қуёш мавжуд» деб сигнал беради. Шу сигналдан кейин станция ўз ўқи атрофида айланиб Қуёш томон бурилади. Бу айланиш Қуёш Ернинг акси труба кўрадиган нуқтага тушгунча давом этади. «Ер мавжуд» деган сигнал берилиши билан қидириш тўхтайди. Станция космик фазода шундай бир аниқ ҳолатга келтириладики, натижада ундаги параболик антенна Ерга аниқ «қараб» туради. Антеннага станциянинг приёмниги ва передатчиги уланади. «Венера-6» тўлиқ овоз билан гапира бошлайди, сигналнинг интенсивлиги юз баравар ошади.

Вақт секинлик билан ўтаверди. Электр табло секундлар ва минутларни аввалгидек кетма-кет кўрсатиб турди. Соат 9.02 минутлари таблода пайдо бўлиши билан динамикдан дикторнинг «Венера-6» станцияси планета атмосферасига кирди» деган аниқ овози эшитилди.

Шу пайтда станция планета юзасидан юз километр чамаси берироқда эди. Космик аппарат Венера атмосферасига жуда катта тезлик (секундига 11 километрдан кўпроқ) билан кирди. Станция Венера атмосферасига кўпроқ кира борган сари унинг ўзи ёниб кетади, станциянинг шар шаклидаги аппарати эса атмосферанинг юқори қатламини ёриб ўтиб, ўзининг ҳаракатини давом эттираверади. У баллистик траектория бўйлаб бемалол улоқтирилган жисм каби учиб боради. Шу вақтда унга фақат икки куч: Венеранинг тортиш кучи ва атмосферанинг қаршилик кучигина таъсир кўрсатади.

Венера атмосфераси космосдан келган жисмни даҳшатли кутиб олди. Шарнинг усти ловуллаб ёна бошлади, олов унинг бир чеккасига сурилиб ўтиб, яна пайдо бўлаверди. Жуда катта ўта юкланиш билан биргаликда аэродинамик тормозланиш бошланди. Шарнинг тўлқинланаётган юзасидан температура бир неча минг градусга етди. Энди у газ эмас, балки тўртинчи ҳолатдаги модда — плазма бўлиб қолган эди. Лекин табиат кучлари билан шундай қаттиқ курашда ҳам аппарат ўзини сақлаб қолди.

Планетага туширилаётган аппарат жуда катта температурага бардош берадиган ва иссиқликни кам ўтказадиган материал билан қопланган бўлиб, уни бу материал ҳар қандай зўр иссиқликдан ҳимоя қила олади. Иссиқликдан ҳимоя қилувчи қоплама материалнинг сирти кўп қатламли бўлиб, буғланиш билан иссиқликни қамраб олади-ю, лекин ўзи ёнса ҳам аппаратни ёнишдан сақлаб қолаверади.

Сигналларнинг келиши тўхтаганидан кейин залда мутлақ сукунат пайдо бўлди. Станциянинг планетага яқинлашиб келиш схемаси тасвирланган марказий экранга тикилиб қолган одамлар планетага туширилаётган аппаратдан сигналлар келишини кутган ҳолда сабрсизланиб ўтиравердилар.

Аппарат қандай қилиб тормозланди ва пастлана борди, автоматика системаси қандай ишлади? Станциядан ажралиб чиққан шар атмосфера ичида кескин тормозланди. Ўқ юкланиши белгиланган миқдорга етгандан кейин тезланиш датчиги ишлай бошлади ва унинг командасига биноан, вақтни белгиловчи программали қурилма ишга тушди.

Ўта юкланишнинг энг юқори нуқтаси ўтилди ва ўта юкланиш камая бошлади. Программадаги қурилма парашют қопқоғини очиб, уни чиқариб юбориш тўғрисида команда берди. Венера осмонида кичкина парашют пайдо бўлди. Бу парашют иссиққа чидайдиган материалдан ясалган эди. Пастланиш тезлиги камайиб секундига тахминан 210 метрга етгандан кейин тормозловчи парашют ажралиб чиқди ва автоматика асосий парашютни ишга солди.

Мана шундай қизғин сукунат пайтида дикторнинг: «Диққат! Асосий парашют очилди, туширилаётган аппаратлардан сигналлар қабул қилинмоқда» деган овози кескин янгради. Залда яна гувуллаш бошланди.

Хуллас, Ер планетасининг космосда бўлган вакиллари бир неча юз миллион километр йўл босиб, Коинот кучлари билан курашда енгиб чиқиб эсономон Вечерага етиб борди ва илмий тадқиқотларнинг кенг комплексини ўтказди.

Пётр ПОГАЛЛЕВ,
Инженер,
(ТАСС).

ДАВРА ЯКУНЛАНДИ

ФУТБОЛ

Катта футболнинг биринчи давра мусобақалари ҳам ниҳоясига етди. Охирги — 9-тур қуйидаги натижалар билан тугади: ЦСКА — «Крилья Советов», «Динамо» (Москва) — «Уралмаш» учрашувлари 1:0 ҳисобида Москва командалари фойдасига ҳал бўлди, «Арарат» ўз майдонида СКА (Ростов)ни 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. «Шахтёр» — «Динамо» (Минск) ва «Кайрат» — «Динамо» (Тбилиси) учрашувлари дуранг (1:1) натижа билан тугади.

Биринчи кичик группа командалари жадвалдаги ўринларини аниқ белгилаб олдилар. Лекин иккинчи кичик группада неча ўтказилган икки учрашув («Зенит» — «Спартак», «Торпедо» М—«Локомотив») натижасини эълон қилишнинг иложи бўлмаганлиги сабабли, командаларнинг жадвалдаги ўринлари нисбийдир.

Мана, бир назар ташланг:

БИРИНЧИ КИЧИК ГРУППА

Командалар	У	Ю	Д	М	Т	О
«Динамо» К.	9	5	4	0	10—2	14
ЦСКА	9	6	1	2	7—2	13
«Нефтчи»	9	3	4	2	9—7	10
СКА	9	4	2	3	10—9	10
«Арарат»	9	4	2	3	10—11	10
«Динамо» М.	9	3	2	4	7—9	8
«Уралмаш»	9	3	2	4	7—9	8
«Черноморец»	9	3	2	4	5—7	8
«Заря»	9	2	2	5	5—7	6
«Кр. Советов»	9	0	3	6	5—12	3
ИККИНЧИ КИЧИК ГРУППА						
«Динамо» Тб.	9	4	5	0	11—3	13
«Спартак»	8	5	2	1	12—5	12
«Қайрат»	9	2	5	2	9—7	9
«Динамо» Мн	9	3	3	3	7—8	9
«Пахтакор»	9	4	1	4	8—10	9
«Торпедо» М.	8	2	4	2	5—5	8
«Шахтер»	9	2	4	3	9—11	8
«Торпедо» Кт	9	3	2	4	7—10	8
«Зенит»	8	2	3	3	6—7	7
«Локомотив»	8	0	3	5	6—14	3

«Пахтакор»нинг эгаллаган ўрни сўзсиз кишини қувонтиради. Лекин олдиндаги 2-давра учрашувларини эсласак, ҳали хотиржам бўлиш учун ҳеч асос йўқлиги равшан бўлади. Иккинчи даврада ўзбек футболчилари уч учрашувни ўз майдонларида ўтказганлари ҳолда олти учрашувни рақиблар майдонида ўтказадилар.

«Пахтакор»нинг асосий камчилиги шундан иборат бўлдики, давранинг дастлабки икки учрашувида 4 очкони бой бериб қўйди. Лекин қувончлиси шундаки, пахтакорчилар бу мағлубиятлардан эсанкирамай, ўйиндан-ўйинга ўз маҳоратларини ошира бориб, сўнгги уч учрашувда анча яхши ўйнаб, 6 имкониятдан 5 очко тўпладилар.

«Пахтакор»нинг ҳозирги мавқеи ўтган кунги Кутаиси торпедочилари билан бўлган учрашувда янада яққолроқ кўзга ташланди. Ўйиннинг иккинчи ярмида Красницкий ўрнини эгаллаган Бектошевнинг маҳорат билан киритган ягона тўпи ҳисобни майдон эгалари фойдасига ҳал қилган бу учрашув ишқибозларнинг узоқ вақт эсидан чиқмайдиган дақиқаларга жуда бой бўлди. Очиғини айтиш керакки, меҳмонларнинг ўйини ҳеч қовишмади. Улар техника, тактика, тўпни аниқ ошириш ва мўлжалга тепиш, хуллас, ҳар жиҳатдан жуда бўш ўйнадилар. Бунга, эҳтимол, кутилмаганда қаттиқ жала қуйганлиги ҳам сабаб бўлгандир. Лекин пахтакорчилар ҳам етарли даражада маҳорат кўрсатмадилар. Улар ни яна ўша «эски касал» — ҳужумни охирига етказишда журъат кўрсатиб, масъулиятни ўз устига оладиган азаматнинг бўлмаслиги қийнаб қўйди. Бўлмаса, ҳимоячи Доценко дарвозабон майдончасигача олиб келган тўпни қатор тизилиб турган уч пахтакорчининг биронтаси поёнига етказолмаганини нима билан изоҳлаш мумкин. Ўйин охирида жуда кам учрайдиган ҳодиса рўй берди: мағлубиятдан қутулиш учун «Пахтакор» майдонига ўтиб кетган «Торпедо»нинг ҳимоячилари ҳужум билан овора бўлиб турганларида, Иноятов тўпни майдон ўртасига йўналтирди. Ҳимоячиларни 20 метрча чамаси орқада қолдириб кетган Сергей Мелкумов рақиб дарвозаси томон тўп билан югурди. Якма-якка олишувда ҳужумчидан кўз узмай ўз дарвозаси томон чекинаётган меҳмонлар дарвозабони устун келиб, асабининг мустаҳкамлигини намойиш қилди. Мелкумовнинг юксак спорт маҳорати кўрсатолмаганлиги сал бўлмаса пахтакорчиларга жуда қимматга тушиши мумкин эди.

Ҳ. НОСИРОВ,
А. МАЪЗУМОВ.

● КОСМОСНИ ЗАБТ ЭТИШДАГИ ЯНГИ МУВАФФАҚИЯТ

● ИТАЛИЯДА ОММАВИЙ ЗАБАСТОВКАЛАР АВЖ ОЛМОҚДА

● ЯПОНИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ТАЛАБИ

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОВЕТ КОСМИК ФАНИНИНГ ТАНТАНАСИ

● СОФИЯ, 18 май. (ТАСС). Болгария жамоатчилиги совет фани ва техникасининг космосдаги янги шижоатига қойил қолганлигини изҳор қилмоқда. София корхоналарида бўлиб ўтган оммавий митингларнинг қатнашчилари планеталараро икки автомат станциянинг — «Венера-5» ва «Венера-6» станцияларининг Венерага муваффақиятли учиб борганлиги билан совет халқини қизғин қутлаб, табрикладилар.

Меҳнаткашларнинг коллективлари ва жамоат ташкилотларидан Софиядаги совет элчихонасига табрикномалар ва телеграммалар келиб турибди. Матбуот космосда ўтказилган бу жуда катта экспериментни СССРдаги фан-техника тараққиётининг янги ёрқин далили деб уқтириб, уни кенг ёритиш ва шарҳлашни давом эттирмоқда.

Совет космик фани, деб ёзади «Работническо дело» газетаси, янги ажойиб муваффақиятга эришди. Улуғ Совет мамлакатининг, ундаги талантли олимларнинг бу муваффақияти социализм шароитида фан олдида очилаётган битмас-туганмас имкониятларнинг янги далили бўла олади. Совет ҳокимияти олимлар ва техникларнинг ижодкорлик ғайратига кенг йўл очиб берди, уларни фаннинг мана шу энг ёш ва тез ўсиб бораётган тармоғида биринчи ўринни олишларини таъминлади ва инсоният космик тарихининг энг порлоқ саҳифаларига ёзиладиган муваффақиятларга уларнинг қисқа муддат ичида эришишларига имкон берди.

В. И. Лениннинг ва СССР давлат гербининг ҳозир Венерада турган барельефи Ильичнинг доҳиёна режалари туфайли коммунизмга йўл очиб берган ташаббускор халқнинг узоқ ва машаққатли йўлини атиги ярим аср ичида босиб ўтган мамлакат эришган ютуқларнинг тимсолидир. Бу икки барельеф Ленин ўзининг бутун умрини бағишлаган улуғ ишни авлодлар тан олиб. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини байрам қилиш арафасида унга билдирилаётган ташаккур ифодасидир

ВАРШАВА, 18 май. (ТАСС). «Трибуна люду» газетаси «Венера-5» ва «Венера-6» автомат станциялари оқ планета юзасига равон туширилганлиги «Совет фани ва техникасининг янги жуда катта муваффақияти» деб атамоқда. Планеталараро бу эгизаклар, деб ёзади газета, энди Венеранинг юзасидан ахборот юбориб турибди.

«Венера-5» ва унинг навбатдаги олтинчи рақамли синглиси сирли планетага бориб етди. Бу планетага олиб борадиган йўл олис ва мураккаб бўлишига қарамай, эксперимент ғоят аниқлик билан ўтказилганлиги кишини ҳайратда қолдиради. Совет Иттифоқи Венерани тадқиқ қилиш программасини изчиллик билан ва муваффақиятли равишда амалга оширмоқда.

«Жиче Варшави» газетаси бундай деб ёзади: Венера атмосферасини икки марталаб текшириш поёнига етказилди. Станцияларнинг Ерга юборган маълумотлари ва суратлари фан учун Колумб Американи кашф қилганлиги каби катта аҳамиятга эга.

РИМ, 18 май (ТАСС). Миландаги «Жорно» газетаси «Венера-5» ва «Венера-6» Совет планеталараро автомат станциялари космик сафарининг тафсилотларини баён қилиб, «Венерага сакраш операцияси тўла муваффақият билан тугалланди» деб ёзади. Италиядаги газеталарнинг ҳаммаси, пойтахт газеталари ҳам, вилоятлардаги газеталар ҳам совет фани ва техникасининг янги жуда зўр муваффақияти тўғрисидаги хабарларни бугун энг кўринарли жойларда босиб чиқармоқда.

Римдаги «Миссажеро» газетаси «тарихда биринчи бўлиб, иккита космик қўшалоқ кема бир вақтда деярли учирилиб, Венера планетасига бориб етди» деб ёзади. Миландаги «Коррьере делла сера» газетаси «Ерда ясалган икки жисм биринчи марта Венерага бориб тушди, бу эса техниканинг жуда катта муваффақиятидир» деб ёзади.

Туриндаги «Стампа» газетаси ҳар иккала Совет автомат станциялари 350 миллион километрли жуда катта саёҳат йўлини «заррача хато қилмай» босиб ўтганлигини қайд қилиб, «Совет фани яна бир жуда катта жасорат кўрсатди ва шу эксперимент туфайли Венерани тадқиқ қилиш ишини ниҳоят даражада олдинга силжитди» деб уқтирмоқда.

ҚОҲИРА, 18 май. (ТАСС). Космосни тадқиқ қилишда» Совет Иттифоқи эришган янги жуда катта муваффақият тўғрисидаги хабарни Қоҳира газеталари кўринарли жойларда босиб чиқармоқда.

Совет планеталараро космик кемалари Венера юзасига бориб етганлиги тўғрисидаги хабарни «Ал-Аҳром» газетаси «космик «Венера-5» ва «Венера-6» станциялари Ерга Венера планетаси тўғрисидаги муҳим маълумотларни юборди», деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. Бу муҳим илмий экспериментнинг мақсадлари тўғрисида батафсил хабар бермоқда.

ТОКИО, 18 май. Иккита планеталараро станциянинг — «Венера-5» ва «Венера-6»нинг Венера атмосферасига айни бир вақтда равон туширилганлиги япон матбуотининг диққат марказида турибди. Газеталар «Венера-6» учишни муваффақиятли тугаллаганлигини батафсил хабар қилмоқдалар. Одамзод Венеранинг турли нуқталарига айни бир вақтда иккита илмий станцияни биринчи бўлиб юборди, деб ёзади «Иомиури» газетаси, «Венера-6» учишнинг муваффақиятли тугаллаганлиги, деб ёзади газета, совет олимлари равон тушириш системасини такомиллаштирганликларини кўрсатиб турибди.

«Асахи» газетаси жуда катта янги совет экспериментининг аҳамияти зўр эканлигини уқтириб, бундай деб ёзади: «Венера-5» ва «Венера-6» учишларининг муваффақияти Совет Иттифоқидаги техника юксак даражада ривожланганлигини яна бир марта исботлади».

ТУНИС, 18 май. (ТАСС). Тунис матбуоти ва радиоси Совет автомат планеталараро «Венера-6» станциясининг учиши муваффақиятли тугаллаганлигини батафсил хабар қилмоқда. Газеталар «Венера-6»нинг учиши тўғрисидаги муфассал маълумотларни келтирмоқдалар ва станция Венера планетасига учиши тўрт ойдан кўпроқ давом этган бўлса ҳам, лекин шу станцияга ўрнатилган аппаратларнинг яхши ишлаганлигини ва иккита Совет автомат станциялари — «Венера-5» билан «Венера-6» биринчи марта деярли айни бир вақтнинг ўзида Венера атмосферасини унинг турли икки районида тадқиқ қилганлигини таъкидламоқдалар.

Совет фанининг янги фавқулодда муваффақияти тўғрисидаги хабарни «Пресс » газетаси «Венера-6» В. И. Ленин тасвири туширилган вимпелни Венера юзасига элтиб қўйди» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 18 май. (ТАСС). Бразилиянинг марказий газеталари, радио ва телевидение станциялари совет космик кемаларининг Венерага учиб борганлиги тўғрисидаги хабарларга катта эътибор бермоқдалар.

«Совет Иттифоқи, — деб ёзади «Диарио де нотисиас» газетаси, — яна бир жуда катта шижоат кўрсатди: унинг Венерага учирган кемаси 130 кун давомида 350 миллион километр йўл босиб, ўша узоқ планетага равонгина тушди».

«АПОЛЛОН-10» УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). 18 майда АҚШда Кеннеди бурнидан «Аполлон-10» космик кемаси учирилди. Бу космик кемада космонавтлар Томас Стаффорд, Жон Янг ва Южин Сернан парвоз қилдилар.

Планга мувофиқ кема саккиз кун учиш давомида Ой орбитасига чиқарилади.

ВДР. Америка авиациясининг ҳужуми туфайли республиканинг алоқа линиялари катта зарар кўрди. Суратда: алоқачилар Хайфон яқинида ишдан чиққан телефон линиясини тикламоқдалар.

В. Соболев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

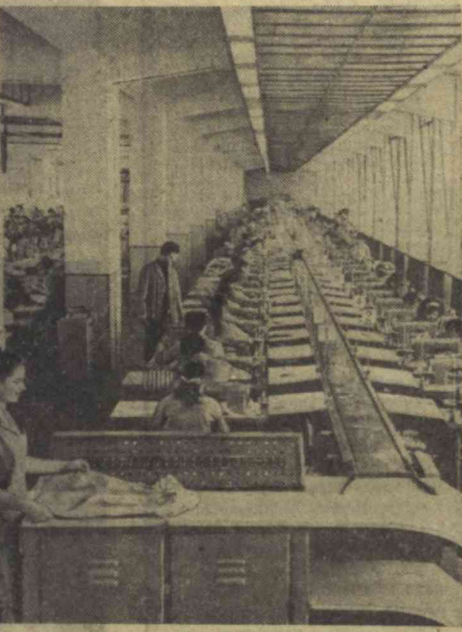

Румыния. Фокшанадаги тайёр кийимлар фабрикасида тикилган эркаклар ва аёллар костюмлари, пальтолар ва бошқа ҳушбичим буюмларнинг мамлакатдагина эмас, чет элларда ҳам бозори жуда чаққон. Суратда: енгил кийимлар цехи.

Аджерпресс—ТАСС фотоси.

СЕМИНАР ЯХШИ САМАРА БЕРДИ

Бирлашган Араб Республикасидан келган мутахассис Фаттоҳ ал Лаббан ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Биз Ўрта Осиёдаги Совет республикаларида фаннинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга ғоят самарали таъсир кўрсатаётганлигини ўз кўзимиз билан кўрдик. Бу ерда боқилаётган миллионларча қўйларнинг ҳаммаси яхши зотли қўйлар эканлиги фан билан қишлоқ хўжалиги ўртасидаги ана шу ажойиб алоқани исбот этувчи далилларнинг биридир

Фаттоҳ ал Лаббан жаноблари қўйчилик юзасидан Совет Иттифоқида ўтказилаётган халқаро семинарда Афғонистон, Венгрия, Иордания, Ироқ, Эрон, Кения, Марокаш, Монголия, Покистон, Польша, Руминия, Сурия, Судан, Танзания, Туркия, Эфиопия ва Югославия вакиллари билан бирга қатнашмоқда.

Чет эл мутахассислари Ўзбекистондаги Бутуниттифоқ қоракўлчилик институтида лекциялар тинглашди, ихтисослаштирилган хўжаликларни бориб кўришди.

Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Қишлоқ Хўжалик Министрлигида қабул қилинди.

Малик Зауар (Покистон) семинар қатнашчилари номидан бундай деди:

—Республикангизда қўйчиликнинг ривожланиши билан танишиб чиқишимиз бизга кўп наф келтирди. Биз ўз кўзимиз билан кўрган нарсаларнинг кўпини ватанимизда рўёбга чиқаришга ҳаракат қиламиз.

Чет эл мутахассислари 16 майда Тошкентдан Ереванга жўнаб кетишди. (ЎзТАГ).

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

Капитал мамлакатларида синфий жанглар давом этмоқда. Ишчиларнинг асосий талаблари меҳнат шароитини яхшилашга, иш ҳақининг оширилишига, касаба союз ҳуқуқларининг кенгайтирилиши ва таъминланишига эришишдан иборат.

● Шу кунларда Италиянинг ҳамма қисмида оммавий забастовкалар бўлмоқда. «Унита» газетаси Имнинг ва Лацио области меҳнаткашларининг Италиядаги барча меҳнаткашларга қарата чиқарган мурожаатини эълон қилди. Бу мурожаат корхона эгаларининг бебошлигига қарши курашни кучайтиришга чақиради.

Римдаги полиграфия комбинати ишчиларидан 5 ярим минг кишининг намойиши «Ишдан бўшатишга йўл қўймаймиз!», «Эксплуатацияга йўл қўймаймиз!» деган шиорлар остида ўтди. Ишчилар энг йирик касаба союз бирлашмаларининг чақириғига мувофиқ 24 соатлик забастовка ўтказдилар. Миланда машинасозлик заводлари меҳнаткашларидан 12 минг киши иш ташлади. Пезаро шаҳрида помешчикларнинг бебошлигига қарши норозилик билдираётган қишлоқ меҳнаткашларининг катта забастовкаси бўлиб ўтди «Пьяджо» кемасозлик корхонаси ишчи ва хизматчиларидан уч минг кишининг кураши олти ҳафтадан буён давом этмоқда.

● Япония меҳнаткашлари ўз ҳуқуқлари учун қаттиқ кураш олиб бормоқдалар. Хоккайдо оролидаги хусусий кишиларга қарашли неча ўнлаб темир йўл компанияларининг ишчи ва хизматчилари навбатдаги 24 соатлик забастовка ўтказдилар. Улар иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар. Баъзи компанияларнинг эгаларигина ишчиларнинг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабларини қондиришга розилик билдирди. Темир йўлчилар забастовка курашини давом эттирмоқдалар.

● Перу қанд-шакар саноати ишчиларидан 45 минг кишининг икки кун давом этган забастовкаси тамом бўлди. Ишчилар қанд-шакар заводларидан бирининг ёпилишига қарши норозилик билдирдилар. Бу заводнинг ёпилиши натижасида перулик 1.500 ишчи ишдан маҳрум бўлиб қолди.

(ТАСС).

ҲАР ТЎҒРИДА

ЭЛЕКТР... ВИРУСНИ ТУТАДИ

Микроскопдаги кўз илғамас тешикчалар ҳам вируслар учун катта «дарвоза» ҳисобланади. Улар шу кўзга кўринмас тешиклардан ўтиб кетиши мумкин. Олимлар янги фильтр яратдилар. Бу электростатик майдондир. Олимлар ҳозир шу усул билан сариқ касалнинг вирусларини ушлашни мўлжалламоқдалар. Шу пайтгача бирор бир мамлакатда бирор бир олим бу вирусни тоза ҳолда кўрмаган.

ТУЗЛАНГАН ТУХУМ

Маълумки, тузланган тухум узоқ вақт айнимасдан туради. Шу пайтга қадар пиширилган тухумларни ана шу усулда сақлашиб келишган. Яқинда хом тухумларни ҳам шўр сувга солиб қўйса ярим йилга қадар бузилмасдан туриши аниқланди. «Немис қишлоқ хўжалик пресси» журнали хом тухумни сақлаш учун қуйидаги рецептни тавсия этади: 5 литр сувга 1 килограмм туз, 2-3 қошиқ оҳак солиб эритилади. Намакоб совугач, тухумлар солинган сопол идишнинг устига қуйилади.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро областлари, кечқурун эса Самарқанд областида қисқа муддатли ёмғир ёғиб ўтади, момақалдироқ бўлиши кутилади. Бошқа областларда ёғингарчилик бўлмаслиги кутилади. Жанубий-шарқ томондан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Айрим жойларда шамол тезлиги 15 метрга етади. 26-30 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда кечаси бир оз ёмғир ёғиб. кундузи ёғингарчилик бўлмайди. Кечаси 14-16, кундузи 28-30 даража иссиқ бўлади.

ЎРИНЛАР АЛМАШИНМОҚДА

ШАШКА

САМАРҚАНД шаҳрида ўтказилаётган 100 катакли шашка бўйича 11 халқаро турнирнинг учинчи ўйинида москвалик Владимир Агафонов уч имкониятдан 2,5 очко тўплаб, пешқадамлик қилган эди. Сўнгги кунларда ўйинлар қизғин тус олиб, ўринлар алмашинди. 16, 17, 18 май кунларида бўлган ўйинларда голландиялик Тонни Сейбрандс, швейцариялик Ян Каземир, уч марта СССР чемпиони, халқаро гроссмейстер Вячеслав Шчеголев ғолиб чиқиб, юқори кўрсаткичга эришдилар.

Шашкачиларнинг 18 майдаги олтинчи тури жуда қизғин ўтди. 1967—1968 йилларда ўтказилган халқаро мусобақаларнинг ғолиби Т. Сейбрандс билан голландиялик Р. Палмер учрашуви томошабинларнинг диққатини ўзига тортди. Кучли тортишувда Т. Сейбрандс ғалаба қилди. Шу куни ўйинда В. Агафонов голландиялик Ян де Рейтерни мағлубиятга учратди. Ўзбекистон чемпиони С. Гуляев ва С. Давидовлар ўйини дуранг бўлди. Шундай қилиб, Т. Сейбрандс (Голландия) олти имкониятдан 4,5 очко тўплаб пешқадамлик қилмоқда. В. Шчеголев (СССР), Я. Каземир (Швейцария) ва В. Агафоновларнинг ҳар бири тўрттадан очкога эга бўлдилар.

Кеча дам олиш куни шашкачилар Шарқ обидалари билан танишдилар. Регистон майдонида ер шашкаси байрами бўлди.

Область физкультура ва спорт комитетининг ташаббуси билан ўтказилган шашка мусобақасида халқаро турнир қатнашчиларидан А. Андрейко биринчи ўринни эгаллади. 19 май куни тур қатнашчилари дам олдилар.

Л. ЭРГАШЕВ,
В. ЧЕРКАССКИЙ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25—Ўзбек кинофильмларидан куйлар. 9.30—Ш. Шоҳимардонова. Скрипка ва симфоник оркестр учун концерт. 10.10 — Жаҳон халқларининг куйлари. 10.30 — Қўшиқлар ва рақслар. 11.15 — «Новаторлар» (радиоочерк). 11.30 —Ўзбек балетларидан парчалар. 12.45—«Замондошларимиз» (русча). 13.30 — Эстрада концерти. 15.15—О. Ёқубов. «Тилла узук» (радиоинсценировка). 16.10 — Хельги Салло куйлайди. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Ўрим бошланди» (русча). 18.10 Найчи Жамил Камолов чалади. 18.40 — Спорт. 19.20 — «Ватан ҳақида куйлаймиз». 20.00 —«Ёшлик» программаси. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 —Дала меҳнаткашлари учун концерт. 22.20 — Лирик куйлар. 22.40—Бальзак. «Горио ота» (романдан парча). 23.15—Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан—**Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.30 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.35—**Теленгиликлар**. 18.50 — **«Кеккайган малика»** (Мультфильм). 18.55 — **Ленинча меҳнат вахтасида**. 19.15 —**Кино ҳақида суҳбатлашамиз**. 20.15—**Кўрсатишлар программаси**.

Ўзбек тилида: 20.20 — **Ўн минут музика**. 20.30 — **Теленгиликлар**. 20.45 — **Ёзувчи ён дафтаридан** (Адабий эшиттириш). 21.25 — **«Фан» телепрограммаси**. 22.00 — **«Инқилоб чавандозлари»** (Бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.15 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. **Спорт янгиликлари** (рус тилида).

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **«Салом, Сомали»** (Телефильм). 20.20 — **Чолғу куйларидан концерт.**

Рус тилида: 21.00 — **Латвия ҳақида ҳужжатли фильм. 21.50— «У Ватанни ҳимоя қилади»** (Бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 20/V да **Ўн иккинчи тун.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/V да **Парвона**, 21/V да **Шоҳ Эдип.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/V да **Икки билагузук**, 22/V да **Ўн икки кеча ёки турфа ҳангомалар.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

«24-25» қайтмаяпти — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11.30, кундуз 1.20 минут, 5 ва кеч 7 да).

Сўнгги воевода — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 3 ва кеч 9 да).

Эрамиздан миллион йил илгари — НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 1.20 минутда), 5 ва кеч 7 да).

Разведкада бўлган воқеа — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, 11.45, кундуз 1.30 ва 3.15 минутларда).

Бетараф сувлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Узоқ Ғарбда — САНЪАТ САРОЙИ — (эрталаб соат 9.45 минут, кундуз 3 ва кеч 9.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40. минутларда).

Эрамиздан миллион йил илгари — «ФЕСТИВАЛЬ».

Сўнгги воевода — «ХИВА».

«24-25» қайтмаяпти — ТЕЛЬМАН номли.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги

6-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

Янгийўл район, Уртаовул посёлкасида Тошкент гўшт комбинати қурилишида ишлаш учун

катта ишлаб чиқарувчилар, прораблар, усталар, катта бухгалтерлар, бухгалтер, нормаловчи, ишлаб чиқариш-техника бўлимига катта инженер;

трест аппаратида ишлаш учун машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар Педагогика кўчаси, 75-уй, кадрлар бўлими, телефонлар: 5-12-89, 5-14-38.

С. АЙНИЙ НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

қуйидаги факультетларнинг сиртқи ва кундузги бўлимига 1969-70 ўқув йили учун

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

рус тили ва адабиёти (рус ва миллий группа), **тожик тили ва адабиёти, ўзбек тили ва адабиёти, педагогика, математика** (ўқиш ўзбек ва тожик тилида), **физика** (ўқиш ўзбек ва тожик тилида, фақат кундузги бўлим), **жисмоний тарбия** (фақат кундузги бўлим), **чет тили** (инглиз, француз, ва немис тили), **табиатшунослик.**

Институт ўрта ва олий ўқув юртлари учун ўқитувчилар, илмий ходимлар тайёрлайди.

Институтга аризалар қабул қилиш, кириш имтиҳонлари, ва қабул қуйидаги муддатларда ўтказилади:

Сиртқи бўлимга аризалар қабул қилиш 31 майгача, кириш имтиҳонларини топшириш — 1 июндан 20 июнгача, институтга қабул қилиш—22 июндан 28 июнгача.

Ҳамма мутахассисларнинг кундузги бўлимларига аризалар қабул қилиш—20 июндан 31 июлгача, кириш имтиҳонларини топшириш—1 августдан 20 августгача, институтга қабул қилиш—21 августдан 27 августгача.

Ариза институт ректори номига берилади ва унга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: таржимаи ҳол, ўрта маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси). охирги иш, ўқиш ва хизмат жойидан характеристика, тўртта фотосурат (3х4 ҳажмида), 286-сонли медицина справкаси, турар жойидан справка, меҳнат дафтарчасининг кўчирмаси (корхона ёки ташкилот раҳбари томонидан тасдиқланган).

Кирувчилар паспорт ва ҳарбий билетини шахсан кўрсатишлари лозим.

Қабул имтиҳонлари рўйхати ўзбек тили ва адабиёти. тожик тили ва адабиёти, чет тили факультетларига: она тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки, чет тили (оғзаки).

рус тили ва адабиёти факультети: рус тили ва адабиётига: рус тили ва адабиёти (оғзаки ва ёзма-диктант; рус мактабини тамомлаганлар ёзма-иншо топширади); СССР тарихи (оғзаки), чет тили (оғзаки).

физика-математика факультетининг: а) математика бўлимига: математика (ёзма ва оғзаки), физика (оғзаки), она тили ва адабиёти (иншо); **б) физика бўлимига:** математика (ёзма ва оғзаки), физика (оғзаки), она тили ва адабиёти (иншо).

жисмоний тарбия факультетига: жисмоний тарбия (оғзаки), химия (оғзаки), она тили ва адабиёти (иншо).

педагогика факультетига: она тили ва адабиёти (ёзма ва оғзаки), СССР тарихи (оғзаки), математика (оғзаки).

Табиатшунослик факультетига: умумий биология (оғзаки), химия (оғзаки), физика (оғзаки), она тили ва адабиёт (иншо).

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Самарқанд шаҳар, Красноармейский шоссеси, 166-уй, телефон № 4-38-75 (1 троллейбуснинг Қайрилиш, 4-автобуснинг «Институт» остановкаси).

СССР Транспорт қурилиш министрлиги

«СОЮЗДОРНИИ» БУТУНИТТИФОҚ ДАВЛАТ ЙЎЛ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

Тошкентдаги «СОЮЗДОРНИИ»нинг ЎРТА ОСИЁ филиали бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ер полотноси ва грунтларни мустаҳкамлаш бўлими раҳбарлари;

лаборатория раҳбарлари: ер полотноси, грунтларни мустаҳкамлаш, йўл автомобилларини сақлаш ва ремонт қилиш;

лаборатория катта илмий ходимлари (илмий даражасизлар): грунтларни мустаҳкамлаш ва тош материаллар;

ер полотноси лабораторияси кичик илмий ходимлари.

Конкурсда фан кандидатлари, ҳамда илмий ишлари ва ихтиролари бор, ишлаб чиқариш стажига эга бўлганлар қатнаша оладилар.

Ариза ва ҳужжатлар: Тошкент-32, Комсомол 40 йиллиги кўчаси 22-уйга юборилсин. Телефон 6-6-09-86.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ ХИМИЯ-ТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

24 май кеч соат 6 да Битирганлар билан

ТАНТАНАЛИ КЕЧА УТКАЗАДИ

Тошкент шаҳар, Т. Шевченко кўчаси, 1-уйда.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 28. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337304. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация—334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон —48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 116. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 01387.